

Република Србија
УСТАВНИ СУД
Број: IУз-339/2015
16.05. 2017. године
Београд

Уставни суд, Мало веће, у саставу: судија Снежана Марковић, председница Већа и судије Милан Станић и др Тамаш Корхеџ (Korhecz Tamás), чланови Већа, на основу члана 167. став 1. тачка 1. Устава Републике Србије, на седници Већа одржаној 26. априла 2017. године, донео је

ЗАКЉУЧАК

Одбацује се иницијатива за покретање поступка за оцену уставности одредаба члана 6. у делу којим је измењен члан 191. став 2. и члана 7. Закона о изменама и допунама Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС“, број 96/15).

Образложење

Уставном суду поднета је иницијатива за покретање поступка за оцену уставности одредаба члана 6. у делу којим је измењен члан 191. став 2. и члана 7. Закона о изменама и допунама Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС“, број 96/15). У иницијативи се наводи да оспорене одредбе нису у сагласности са одредбама члана 4. став 1, члана 18, члана 20. ст. 1. и 2, члана 21. став 1, члана 60. ст. 1, 2. и 3. и члана 194. ст. 1. и 3. Устава. По мишљењу иницијатора оспореним делом члана 6. Закона је „фактички стављен знак једнакости између обављања самосталног рада и обављања здравствене делатности“, чиме се здравственим радницима „анулира“ школска спрема, ограничавају право на слободан избор рада и зајемчено право на рад, онемогућава им се да заснују радни однос у својој професији, односно да наставе рад код послодавца. У прилог свог мишљења иницијатор се позива на одредбу члана 168. Закона о здравственој заштити, која по њему оставља могућност да се здравствена заштита може пружати уз непосредан надзор другог здравственог радника, а истиче и да члан 190. став 1. Закона о здравственој заштити говори о самосталном обављању рада а не о обављању здравствене делатности. Као разлог оспоравања одредбе члана 7. Закона, наводи се да увођење доказа о стручној оспособљености за наставак рада ради обнављања лиценце ограничава стечено право на рад здравственог радника, будући да за одређене послове они морају имати и одговарајућу специјализацију, као и да не могу обављати самостални рад док не обаве приправнички стаж и положе стручни испит. Такође се наводи да „доказ о стручној оспособљености за наставак рада“ није Законом дефинисан ни у појмовном смислу ни у погледу услова који морају бити испуњени, те да се и

увођењем ове обавезе здравственом раднику онемогућава доступност свих радних места и онемогућава слободан избор рада. У иницијативи се наводи још и да се оспореним одредбама утиче на суштину зајемченог права на рад, да приликом ограничења права на рад, слободан избор рада и доступност свих радних места законодавац није водио рачуна о суштини тих права и природи и обиму ограничења, да се наведена ограничења не односе и на здравствене сараднике у односу на које су здравствени радници дискриминисани по основу својства.

Иницијатор предлаже и да суд обустави од извршења оспорене одредбе Закона.

Оспореним делом члана 6. Закона о изменама и допунама Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС“ број 96/15) измењен је члан 191. став 2. основног текста тако што је прописано да здравствени радник који не добије, односно не обнови лиценцу, под условима прописаним овим законом и прописима донетим за спровођење овог закона, не може обављати здравствену делатност у здравственој установи, односно приватној пракси и другом правном лицу из члана 54. овог закона.

Оспореним чланом 7. Закона о изменама и допунама Закона о здравственој заштити измењена је одредба члана 196. став 2. основног текста, тако да гласи: „Здравствени радник уз захтев за обнављање лиценце подноси и доказ о спроведеном поступку континуиране едукације у складу са овим законом и прописима донетим за спровођење овог закона, или доказ о положеном лиценцном испиту, као и доказ о стручној оспособљености за наставак рада у својој струци.“

Уставни суд констатује да је после оспореног Закона Народна скупштина усвојила Закон о изменама и допунама Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС“ број 106/15), као и да се наведеним изменама и допунама не мењају оспорене одредбе.

Разматрајући наводе иницијатора у погледу оспоравања наведених одредаба Закона, Уставни суд је најпре утврдио да је Законом о здравственој заштити ("Службени гласник РС", бр. 107/2005, 72/2009, 88/2010, 99/2010, 57/2011, 119/2012, 45/2013, 93/2014, 96/2015, 106/2015) здравствена делатност одређена као делатност којом се обезбеђује здравствена заштита грађана, а обавља је здравствена служба коју чине здравствене установе и приватна пракса и здравствени радници и здравствени сарадници (чл. 5. и 6). Положај здравствених радника и здравствених сарадника, њихова права и обавезе, уређени су одредбама чл. 165-202 Закона о здравственој заштити. Тако је дефинисано да су здравствени радници лица која имају завршен медицински, стоматолошки, односно фармацеутски факултет, као и лица са завршеном другом школом здравствене струке, а која непосредно као професију обављају здравствену делатност у здравственим установама или приватној пракси, под условима прописаним тим законом, док су здравствени сарадници лица са средњом, вишом, односно високом стручном спремом која обављају одређене послове здравствене заштите у здравственој установи, односно приватној пракси. За здравствене раднике је прописано обавезно чланство у надлежној комори, као и добијање и обнављање одобрења за самостални рад (лиценце), коју издаје комора на седам година. Здравствени радник може самостално пружати здравствену заштиту у здравственој установи, приватној пракси или код другог послодавца ако је обавио приправнички стаж и положио стручни испит, уписан је у именик коморе и добио је, односно обновио одобрење за

самостални рад (лиценцу), при чему се под самосталним радом подразумева самостално пружање здравствене заштите без непосредног надзора другог здравственог радника. И здравствени радници и здравствени сарадници имају право и дужност да у току рада стално прате развој медицинске, стоматолошке, фармацеутске и других одговарајућих наука и да се стручно усавршавају ради одржавања и унапређивања квалитета свог рада, с тим што је стручно усавршавање здравствених радника уједно и услов за добијање и обнављање лиценце. Надлежна комора спроводи поступак издавања, обнављања и одузимања лиценце здравственим радницима, ради утврђивања њихове стручне оспособљености за самостални рад, а ближе услове за издавање, обнављање или одузимање лиценце, поступак и начин издавања, обнављања или одузимања лиценце, програм континуиране едукације који се спроводи ради стицања стручне оспособљености здравственог радника за самостални рад, полагање лиценцног испита, начин полагања испита, образовање комисије, као и друге услове потребне за издавање, обнављање или одузимање лиценце, прописује министар. Комора здравственом раднику привремено одузима лиценцу, између осталог, ако не обнови лиценцу, под условима прописаним тим законом, при чему привремено одузимање лиценце из овог разлога може трајати до обнављања лиценце, под условима прописаним тим законом (чл. 165, 166, 167, 168, 182, 190 и 197. Закона о здравственој заштити).

Имајући у виду садржину оспорених одредаба и разлоге оспоравања изнете у поднетој иницијативи, Уставни суд налази да се оспореним одредбама не доводи у питање њихова сагласност са одредбама Устава на чију повреду указује иницијатор.

У погледу оспоравања одредаба Закона у односу на члан 60. ст. 1. Устава, Уставни суд најпре указује да право на рад није зајемчено Уставом, већ да се јемчи у складу са законом. По налажењу Уставног суда, законодавац је сагласно свом уставном овлашћењу да уреди систем у области здравства (члан 97. тачка 10. Устава) и да законом уреди здравствену заштиту (члан 68. став 3. Устава), уредио и питања која се односе на права и обавезе здравствених радника у обављању здравствене делатности, што укључује и последице неиспуњавања утврђених обавеза за добијање односно обнављање лиценце. Уставни суд није надлежан да цени целисходност оспорених законских решења и њихову оправданост, као ни одсуство дефиниција појединих појмова, а сагласно одредбама члана 167. Устава.

Будући да се оспореним одредбама прописују правне последице неиспуњавања услова за добијање и обнављање лиценце (које су привременог карактера и трају до испуњавања тих услова), те који се докази прилажу уз захтев за обнављање лиценце, то се по налажењу Уставног суда, садржина оспорених одредаба ни на који начин не може довести у уставноправну везу са одредбама члана 60. ст. 2. и 3. Устава о праву на слободан избор рада и доступност радних места под једнаким условима, у односу на које их иницијатор такође оспорава

Из напред наведених разлога нема основа ни позивање иницијатора на повреду одредаба чл. 18. и 20. Устава, које се односе на непосредну примену зајемчених права и њихово ограничење, као ни на повреду начела јединства правног поретка из члана 4. став 1. и члана 194. Устава.

Поводом навода иницијатора да су оспореним одредбама здравствени радници дискриминисани у односу на здравствене сараднике, Уставни суд је становишта да одредбе члана 21. Устава не гарантују апсолутну

једнакост, али јемче међусобну једнакост оним лицима која се налазе у истој правној ситуацији прописаној Уставом, односно законом. Будући да здравствени радници и здравствени сарадници нису у истој правној ситуацији, јер припадају различитим категоријама запослених чији се положај, права и обавезе битно разликују, то нема ни услова за њихово међусобно поређење са становишта уставног начела о забрани дискриминације утврђеног чланом 21. Устава.

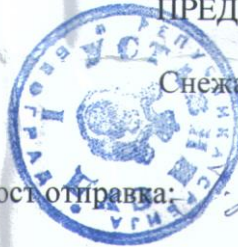
Имајући у виду све наведено, Уставни суд је, на основу члана 36. став 1. тачка 5) Закона о Уставном суду („Службени гласник РС”, бр. 109/07, 99/11 и 18/13-Одлука УС, 40/15-др. закон и 103/15), одбацио иницијативу као очигледно неосновану.

Поводом предлога иницијатора да Суд „обустави од извршења одредбе Закона“, Уставни суд указује да, сагласно одредби члана 56. став 1. Закона о Уставном суду, Суд може у току поступка, до доношења коначне одлуке, обуставити извршење појединачног акта или радње која је предузета на основу општег акта чија се уставност или законитост оцењује, а да за обуставу извршења законских одредаба није надлежан.

Сагласно свему изложеном, Уставни суд је, на основу одредаба члана 42в став 1. тачка 2) и члана 47. став 2. Закона о Уставном суду, донео Закључак као у изреци.

ПРЕДСЕДНИЦА ВЕЋА
СУДИЈА

Снежана Марковић, с.р.

За тачност отправа: